

SPRAWOZDANIE
PRZEWODNICZĄCEGO GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
Z REALIZACJI W 2018 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2022 W MIEŚCIE I GMINIE KOLBUSZOWA

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa w składzie:

1. Małgorzata Hariasz – przedstawiciel Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
2. Helena Chmielowiec – przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej
3. Beata Chmielowiec – Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej
4. Aneta Starzec – przedstawiciel Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej
5. Halina Kiwak – przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej
6. Katarzyna Chudzik – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej
7. Anna Stącel – przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej
8. Renata Bomba – przedstawiciel Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
9. Ewa Wójcicka – przedstawiciel Parafialnego Zespołu Caritas w Kolbuszowej

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2017 – 2022.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowane w 2018 r. to:

- diagnoza problemów przemocy w rodzinie,

- integrowanie i koordynowanie działań jednostek wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie w 2018 r. Zespół Interdyscyplinarny powoływał Grupy Robocze do pracy w indywidualnych przypadkach. Skład Grupy Roboczej ustalany był przez Przewodniczącego Zespołu po przeanalizowaniu informacji zawartych w formularzu Niebieska Karta A dotyczącego danej rodziny.

W skład Grup Roboczych wchodził przedstawiciele: Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej (w tym asystenci rodzin), Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej, Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej, Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej.

Skład Grup Roboczych ustalany był w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. W tym celu Przewodniczący analizował dane zawarte w formularzy „Niebieska Karta – A” i w porozumieniu z koordynatorem grup roboczych oraz pozostałymi członkami ZI, ustalał skład grupy wskazując przedstawicieli instytucji, których przedstawiciele będą bezpośrednio zaangażowani w rozwiązanie problemu rodziny w ramach Grupy Roboczej. W 2018 roku odbyło się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2018 r. w Gminie Kolbuszowa sporządzono 88 „Niebieskie Karty A”. Spośród wypełnionych formularzy 60 wszczyła procedurę „Niebieska Karta – A” a 28 było kolejnymi kartami w procedurach już się toczących (ponowna „Niebieska Karta – A”). W 2018 r. Zespół Interdyscyplinarny wszczyła procedury po wpłynięciu wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” od: przedstawicieli Policji (83 zgłoszenia), jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (5 zgłoszeń). Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono 53 „Niebieskich Kart C” i 34 „Niebieskich kart D”.

Zgodnie z danymi, pochodzącymi z wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego Niebieskich Kart – A, zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa wystąpiło w 104 rodzinach. W 83 rodzinach przemoc zarejestrowano raz w roku, w 20 rodzinach zdarzenia takie wystąpiły od 2 do 5 razy a w 1 rodzinie 6 razy w roku lub częściej. Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy to: przemoc psychiczna/emocjonalna, przemoc fizyczna, przemoc ekonomiczna, przemoc seksualna lub połączenie różnych form przemocy.

W 2018 roku w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego pracowało 111 grup roboczych, z których 58 grupy utworzono w roku sprawozdawczym.

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa w 2018 r. dotyczyło 104 rodzin, w tym 243 osób. Osoby poszkodowane to przede wszystkim kobiety – 125 osób (52 % poszkodowanych w 2018) r. i dzieci – 83 osób (w większości do 13 r. ż.) (34 %). Na terenie gminy występuje także przemoc wobec mężczyzn. Są to jednak przypadki mniej liczne – 14 % wszystkich poszkodowanych w 2018 r.

W ciągu ostatnich lat, kobiety stanowiły niewielki odsetek jako sprawcy przemocy. W 2018 r. na terenie Gminy Kolbuszowa nie odnotowano sytuacji przemocy ze strony osób niepełnoletnich. Spośród 107 osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie zdecydowana większość to mężczyźni (101 osób – ok. 95 %).

Zespół Interdyscyplinarny działając na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dokonał 10 zgłoszeń o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. Zgłoszenia te przekazano do Prokuratury. Także Ośrodek Pomocy Społecznej przekazał 1 takie zgłoszenie na Policję.

W 2018 r. Zespół Interdyscyplinarny na wniosek członków Grup Roboczych zakończył 58 spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- 39 na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

- 19 na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

DZIAŁANIA PROWADZONE PRZEZ POSZCZEGÓLNE INSTYTUCIE
ZAANGARZOWANE W PRACĘ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I REALIZACJĘ W 2018 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2022 W MIEŚCIE I GMINIE KOLBUSZOWA

Według danych M-GOPS w Kolbuszowej, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018 r. prowadzili następujące działania pomocowe na rzecz osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie:

1. działania podjęte wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie:

podjęte działania	liczba osób
monitoring, praca socjalna	243
udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa - wskazanie miejsc w których można udzielić specjalistycznej pomocy (prawnej, terapeutycznej, medycznej, psychologicznej) w środowisku lokalnym	107
motywowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia, terapii rodzinnej, małżeńskiej,	59
wparcie pedagoga szkolnego	47
motywowanie do skorzystanie z indywidualnych konsultacji (psycholog., terapeutę rodzinnego, medycznej)	45
wsparcie MGOPS (w tym pomoc finansowa, rzeczowa, wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ, dożywianie)	18
udział w spotkaniach otwartych dla osób doznających przemocy realizowanych w ramach projektu socjalnego „Skutecznie przeciw przemocy 2018”	12
motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla osób współzależnionych	11
wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny, informacja o pogarszającej się sytuacji w rodzinie	2
motywowanie i skierowanie do Środowiskowego Domu Pomocy	1

2. działania podejmowane wobec dzieci doświadczających przemocy w rodzinie:

podjęte działania	liczba osób
Motywowanie i kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	4
Wsparcie pedagoga szkolnego (rozmowy wspierająco-wyjaśniające)	47
Pomoc dydaktyczna, porady, konsultacje	22
Wypoczynek wakacyjny, kolonie	9

Korzystanie z pomocy świetlicy profilaktyczno-wychowawczej	1
--	---

3. działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
monitoring, praca socjalna	107
motywowanie i kierowanie do udziału w programie edukacyjno - korekcyjnym	78
wsparcie MGOPS, w tym pomoc finansowa, rzeczowa, wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ,	11
motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i terapii uzależnień	53
motywowanie do skorzystania z pomocy psychologiczne, terapii rodzinnej,	10
motywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego	3
zgłoszenie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk	11
kierowanie wniosku do prokuratury o przymusowe leczenie odwykowe	12
rozmowy motywujące do zmiany zachowania i powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	53
motywowanie i kierowanie do indywidualnej konsultacji (psychologicznej, terapeutycznej)	11
Wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny, informacja o pogarszającej się sytuacji w rodzinie	8
motywowanie i kierowanie do udziału w grupie wsparcia AA	7
skierowanie do pedagoga szkolnego celem wypracowania prawidłowych metod wychowawczych	1

4. działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
praca socjalna	15
monitoring	11
Monitorowanie i kierowanie do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej	3
motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy	7

Przedstawiciele Policji biorą udział w pracach każdej grupy roboczej powołanej przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Podejmowane w ramach pracy w grupie roboczej działania przedstawicieli Policji są dokumentowane na kartach monitoringu. Działania interwencyjne i pomocowe podejmowane przez Policję na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w mieście i gminie Kolbuszowa to:

- izolowanie osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień;

- działania profilaktyczne polegające na informowaniu społeczeństwa o tym czym jest przemoc w rodzinie, jakie są procedury postępowania i gdzie można kierować się po pomoc (spotkania z seniorami, rodzicami oraz uczniami). Wg sprawozdania KPP w Kolbuszowej problem przemocy w rodzinie był tematem:

- 6 spotkań z seniorami,
- 1 debaty społecznej,
- 1 spotkania z kobietami doznającymi przemocy,
- 2 spotkań z rodzicami,
- 12 spotkań z młodzieżą szkolną.

Według danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej w 2018 r. w ramach prac w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych członkowie Komisji przeprowadzali rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu, wobec których prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. W wyniku przeprowadzonych rozmów motywowano osoby nadużywające alkoholu, będące sprawcami przemocy, do dobrowolnego leczenia. Przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej byli powoływani do wszystkich grup roboczych dotyczących rodzin, gdzie podejrzani o stosowanie przemocy były osoby pod wpływem alkoholu. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej brali udział we wszystkich Grupach Roboczych, do których zostali powołani przez Przewodniczącego Zespołu.

W pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zaangażowany był również Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej. W ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Kolbuszowej – Anna Stącel uczestniczyła w 1 posiedzeniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i trzech spotkaniach grupy roboczej. Sprawa dotyczyła przemocy

w rodzinie objętej postępowaniem wykonawczym kuratora rodzinnego. W ramach przyjętych działań wobec wspomnianej rodziny kurator rodzinny przeprowadzał rozmowy dyscyplinujące, motywujące i wychowawcze z osobą nadużywającą alkoholu i stosującą przemoc, udzielał informacji sprawcy przemocy na temat możliwości udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym i terapii rodzinnej.

Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej, którego przedstawiciel również bierze udział w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego udzielał pomocy finansowej osobom dotkniętym przemocą. Pomoc ta była udzielana w postaci talonów na żywność i leki a także na zakup wyrobów medycznych. Pomoc tego rodzaju udzielana była po zgłoszeniu przez członków grup roboczych potrzeby wsparcia dla poszczególnych osób, dotkniętych pomocą.

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie bierze również udział przedstawiciel oświaty – pedagog szkolny. Przedstawiciel oświaty będący członkiem ZI w 2018 r. osobiście brał udział w pracach grup roboczych, dotyczących rodzin uczniów szkoły, w której pracuje. Do pracy w grupach roboczych, dotyczących dzieci z rodzin objętych procedurą NK uczących się w innych szkołach na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa przedstawiciel oświaty wyznaczał pedagogów i nauczycieli ze szkół, do których dzieci uczęszczają. Członkowie grup roboczych prowadzą karty monitoringu swoich działań, prowadzą rozmowy z wychowawcami uczniów z rodzin objętych NK a także indywidualne rozmowy z uczniami z rodzin, w których wszczęto procedurę NK (wspieranie, motywowanie, umożliwianie odreagowania negatywnych emocji, podnoszenie pozytywnej samooceny i wiary we własne możliwości i umiejętności).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2018 r. prowadziło działania pomocowe wobec osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie z terenu Gminy Kolbuszowa. Działania podejmowane przez PCPR w Kolbuszowej wobec osób doświadczających przemocy i sprawców przemocy to: konsultacje terapeutyczne, poradnictwo socjalne i rodzinne, poradnictwo i pomoc prawna, poradnictwo i pomoc psychologiczna. Kolejnym działaniem pomocowym skierowanym do osób uwikłanych w przemoc domową było poradnictwo i pomoc prawna.

Ponadto pracownicy PCPR w Kolbuszowej kontynuowali prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy. Swoją działalność kontynuowała także grupa wsparcia dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto zorganizowano dwa spotkania rodzinne w ramach terapii rodzinnej, zrealizowano dwa cykle programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2018 roku również Polski Komitet Pomocy Społecznej, prowadził działania służące udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą. Zadania te zostały podjęte w prowadzonej przez stowarzyszenie Świetlice Profilaktyczno-Wychowawczej. Wychowankowie Świetlicy dla dzieci i młodzież, którzy wychowują się w rodzinach zmagających się z różnego typu problemami, rodzinach dysfunkcyjnych, w których często występuje zjawisko przemocy. Do zadań świetlicy należy wspieranie rodziny w spełnianiu jej podstawowych funkcji przez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi, zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami. Polski Komitet Pomocy Społecznej przy prowadzeniu placówki współpracował ze szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej (pracownicy socjalni, asystenci rodzin) i innymi podmiotami w wykonywaniu swoich zadań i wspieraniu funkcji opiekuńczej rodziny. W roku sprawozdawczym Świetlica kontynuowała swoje działania mające na celu wsparcie kompetencji rodziców pod kątem budowania właściwych relacji z dziećmi – relacji wolnych od przemocy. W okresie od sierpnia do grudnia 2018 r. realizowano program profilaktyczny „Przemoc to niemoc”. Głównym celem programu było uwrażliwienie dzieci, młodzieży i dorosłych na problem przemocy w rodzinie oraz jej negatywnego wpływu na dzieci i młodzież. W wyniku prowadzonych działań zwiększyła się świadomość uczestników w zakresie powstawania zachowań przemocowych a udział w programie dostarczył potrzebną wiedzę pozwalającą ograniczyć ryzyko stania się ofiarą przemocy oraz nauczył sposobów obrony przed nią. Trwałym efektem realizacji zadania jest kalendarz profilaktyczny na 2019 r. promujący zadanie, uwrażliwiający na problem przemocy w rodzinie. Prace prezentowane w kalendarzu to prace wyróżnione w Konkursie Plastycznym „Przemoc to niemoc”.

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022 wynika, że wszystkie instytucje zaangażowane w pracę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowały w 2018 roku skuteczne działania zmierzające do zmniejszenia skutków zjawiska przemocy w rodzinie i ochrony ofiar tej przemocy w Mieście i Gminie Kolbuszowa. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych dzięki współpracy wielu instytucji pomogła rozwiązać wiele problemów, z jakimi zmagają się rodziny naszego regionu.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadnym jest kontynuowanie pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w kolejnych latach.